

Irakaskuntza Pribatua

2015eko ekaina

62. zbk

Aurkibidea

Horma	2
Editoriala	3
Berriak	4
Ordezkoak	5
Hauteskunde sindikalak	6-7
Hezkidetza	12
LGTBIQ	13
Gizarte mugienduak	14
Elikadura burujabetza	15
Elastasuna	16

Martxoak 8ra begira,
M8 monografikoa:
Oztopoak gaindituz, batiendo marcas
argitaratu genuen, bertan emakumeen egungo errealtitatearen isla agerian utzi nahi izan dugu, orain arteko lorpenak eta gelditzen zaizkigun erronkak. Gaur dugun eskola, mixtoa izan arren, oraindik hezkidetzatik urrun dagoela hausnartuz. Aurrerapauso handiak eman dira baina sexismoa ez da inolaz ere gainditu. kurrikulumean estereotipo sexistak, neska eta mutilak, hein handi batean mantentzen baitira.

Guía para trabajar la diversidad afectiva sexual y de género

La homosexualidad, el lesbianismo, la transexualidad y los cuerpos no normativos en general han estado ligados durante mucho tiempo con la vergüenza, desagrado, sufrimiento y han sido causa de discriminación.

El grupo de trabajo LGTBIQ de **steillas** ha elaborado y publicado esta guía que pretende ser un punto de partida para la transformación de la situación, relacionada con esta cuestión, que vivimos en los centros y está dirigida a toda la comunidad educativa.

Etorkizunari begira

Balorazio egiteko une aproposa dugu ikasturte amaiera. 2013-14 ikasturtea gatazkatsua izan zen eta oporretara joan ginengi mobilizaziorako ate guztiak zabalik geratu zirelarik. 2014-15 ikasturtea, berriz, sindikatu eta patronalen arteko negoziazioekin hasi zen eta urrian Akordio Transakzionala sinatu genuen patronal zein sindikatu guztiok. Sei hilabete behar izan dira Auzitegi Gorenak aipatu akordioa homologatzeko eta bere osotasunean indarrean izateko.

Bien bitartean Akordioan jasotako Batzorde Paritarioa osatu zen eta erabakiak hartzen hasi zen. Batzuk tramitezkoak, baina izan da hautsak harrotu dituena ere. *Kristau Eskolak* eta ELAk akordioaren 8. puntuaren interpretazio murritzalea adostu ondoren, Batzordean onartu zuten. Horren arabera, harreman laborala bukatzen duten behin-behineko langileek ez dute finikitoarekin batera kobraztuko zor zainena eta, langile finkoek bezala, urteak itxaron beharko dute murritzutakoa berreskuratzeko. **steilas**-ek eta beste sindikatuek bat egin genuen kritikan eta ikusteko dago bide judizialak zer ematen duen. Lan-poltsak ere ez ditu gure nahiak ase. **steilas**-ek eginiko proposamenak ez dituzte aintzat hartu eta poltsan sartzeko atea langile askorentzat itxi dituzte. Halere, benetako erronka Administrazioa implikatzea izan behar da.

Dena den, aurrera begira baditugu gertatuko daitekeenaren arrasto batzuk. Dagoeneko, Gizarte Ekimeneko Ikastetxeetako Lan hitzarmena indarrean dago, bere osotasunean 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera bada ere, data honetan lan sarien taulak ere berrezarriko direlako. Horrela 2009an egongo gara berriro.

Urte harten mahai gainean jarri genituen proposamenak baliagarriak dira 7 urte beranduago? Proposamen berriak egin beharko ote ditugu?

Antza, negoziaziorako aukerak erabat zabalik daude, baina lan hitzarmen mailan izan daitezkeen negoziazioak EAEko hezkuntza munduan gertatzen ari direnek baldintzatuko dituzte. Ez dezagun ahaztu Eusko Jaurlaritzak HEZIBERRI 2020 egitasmoa esku artean duela eta azken helburua Hezkuntza Lege berria burutzea duela. *Kristau Eskolak* izan da, LOMCE bere egin duen egitasmoa honen alde egin duen bakarrenetarikoa, finantzazio egokia lortuko duen itxaropenarekin. Beraz, ez dugu uste lorpen handirik izango dugun negoziazio mahaian lege berri hori onartu bitartean.

Testuinguru honetan ekin beharko diogu negoziazioari; imajinazioa eta ekimena bidelagun izan behar ditugu gure lan baldintzak hobetzeko bidean. Egin ditzagun proposamenak eta aurrera. •

Es un buen momento para hacer balance de lo ocurrido a lo largo del curso 2014-15 y empezar a mirar al futuro. Este curso ha estado marcado por el acuerdo transaccional que firmamos todas las patronales y sindicatos para poner punto final al conflicto colectivo que se mantuvo abierto a lo largo de mas de dos años. A primeros de mayo el Tribunal Supremo ha homologado el acuerdo y, como consecuencia de ello, se ha vuelto a retomar la mesa de negociación del convenio.

Eramos conscientes de que el desarrollo que tuviera el acuerdo transaccional determinaría nuestra valoración definitiva. Desgraciadamente, decisiones tomadas por las patronales y ELA –tema del cobro de la deuda por las personas que han finalizado relación laboral, acceso a la bolas de recolocación y empleo– lo han descafeinado y se aleja bastante de las expectativas que se habían creado con su firma.

Tras la homologación, se pusieron en marcha las medidas establecidas en la Comisión Paritaria (cobro de atrasos...) y, al mismo tiempo, se retomó la mesa de negociación del convenio de centros de Iniciativa Social de la CAPV. ¿Y qué podemos esperar de esta negociación? Sinceramente, muy poco. Indudablemente, vendrá marcada por HEZIBERRI 2020, el proyecto que quiere sacar adelante el Departamento de Educación y que al que **steilas** se opone con todas sus fuerzas. *Kristau Eskola* ha sido de los pocos agentes educativos que apoyado sin reservas un proyecto que -entre otras cosas- trae la LOMCE a nuestros centros. Lo hace con la esperanza de conseguir una mejor financiación para sus centros.

En este contexto, tendremos que hacer uso de mucha capacidad de iniciativa e imaginación para mejorar las condiciones laborales y salariales de las trabajadoras y trabajadores del sector. A ello nos ponemos desde ya. •

Kristau Eskolak 3. mailako probei bai

LOMCEk ezarritako 3. mailako probek normaltasun osoz egin dira Kristau Eskolaren ikastetxeetan. Cristina Uriarteak balio akademikorik ez duen probak egiteko 30 eskola aukeratu zituen EAEn. EHIGE-k (Eskola publikoaren gurasoak), hezkuntza plataformek eta sindikatuek planto egiteko dei egin zuten, LOMCE aplikazioaren lehen urratsa zirelakoan. Planta kanpaina arrakastatsua izan da ikastetxe publikoetan eta hainbat ikastoletan, baina gizarte ekimenetan burutu dira, inolako eztabaiderik gabe. Izan ere, gogoratu behar da *Kristau Eskola Heziberriren* alde agertu den eragile bakarra izan dela, egitasmo honek LOMCE legea berea egin badu ere. Bestaldetik ikastetxe hauetan familiek duten parte-hartze eskasaren adierazlea ere izan da hau, galdu ere ez zaielako egin. •

Las mujeres, mayoría en las direcciones de centros

El ISEI-IVEI acaba de hacer públicos una serie de datos extraídos de una encuesta realizada en 2009, 2011 y 2013 a las direcciones de los centros de primaria y secundaria que realizaron las evaluaciones de diagnóstico, tanto públicos como concertados. El 61,5% son mujeres y este porcentaje va aumentando (dos puntos más en primaria y 9 en secundaria en los últimos cuatro años). En todo caso la presencia de la mujer en esa función es muy mayoritaria en primaria, sobre todo en la pública (74%) y, sin embargo en secundaria hay porcentajes muy similares (en torno al 50%) en ambas redes. La edad media es superior a 50 años y una experiencia en el cargo de más de 5. El nivel de satisfacción por su labor, alcanza el 97,2%. •

El TS y la reforma laboral

Aunque el Tribunal Constitucional validó la reforma laboral, una serie de sentencias del Tribunal Supremo han echado para atrás alguna de sus cuestiones más polémicas.

- El pasado diciembre dictaminó que cuando un convenio decae, las condiciones laborales individuales son de naturaleza jurídica contractual, y por lo tanto deben respetarse. La reforma estableció un plazo de un año para negociar la renovación de los convenios; transcurrido ese tiempo, las empresas podían aplicar a sus trabajadores las condiciones -incluso inferiores- de otro convenio de referencia o, de no existir, las del Estatuto de Trabajadores. Con la sentencia del TS, ésto solo es posible para las nuevas contrataciones, mientras que a las anteriores se les debe respetar las condiciones individuales del convenio anterior.
- En marzo el mismo tribunal dictaminó que el tope de la indemnización de despido improcedente debería ser el mismo que antes de la reforma laboral de 2012, para quienes al ser despedidos tuvieran una fecha de antigüedad anterior al 12/2/96. Es decir su tope debe ser el de 1.260 días -como antes de la reforma- y no 720.
- Recientemente ese mismo tribunal ha establecido que en el caso de los convenios con cláusula de prórroga indefinida, éstos no pierden vigencia al año pese a que no se haya negociado uno nuevo; mientras no haya otro que le sustituya, ese Convenio permanece vigente. Gobierno y patronales siempre han interpretado que la reforma laboral había acabado con la ultraactividad de los convenios (la renovación automática en tanto no eran sustituidos por otros) incluso en el caso de que tuvieran una cláusula específica de renovación automática, como es el caso del Convenio de centros de Iniciativa Social. Esta sentencia ratifica que los sindicatos teníamos razón. •

Murrizketa berriak eskatu ditu NDFk

Hauteskundeei begira jarrita zegoenean PP, amets gaiztoak amaitzen ari zirela esanez (hasiak omen gara krisialditik ateratzen eta emaitzak berehala nabarituko omen direla) NDF-k (FMI delakoak) hazkundeak sendatzeko erreforma gehiago eskatu dio Madrilgo gobernuari. Murrizketa berriak eskatu dituze, langileen kaleratzeak merkatzeko, BEZA igotzeko edota hezkuntzan eta osasunean ordainketa partekatua ezartzeko. •

Ordezkoak: zerrendak eta oposizioak

Itxaropen gutxiko 2015ko EPE izan da. 4.000 lagun aurkeztu dira; LHn lanpostu bakoitzeko **22. Baino Hezkuntza Saila** pozik, horrela ordezkoen zerrendak beteko direlako eta hain gutxi gustatzen zaien zerrenden irekiera ez dute egin beharko.

Gogorra izaten ari da ikasturte honen amaiera ordezko askorentzat. Alde batetik EPEri buruz geneuzkan beldurrak egia bihurtu dira. Nahiz eta oso lanpostu gutxi eskaini, probak gainditzen ditutzenei zerrendetan sartzeko aukera pizgarria izan da askorentzat: 4.000 lagun baino gehiagok eman dute izena. Honek dakar LH espezialitatean, adibidez, 22 pertsona daudela eskaizten den lanpostu bakoitzagatik.

Hain kopuru altuak direnez, epaimahaiburuak aurkitzeko arazoak izan omen dituzte eta asteak eman dituzte mahaikideak zozkatu zirenetik, epaimahaien zerrendak argitaratu arte, egon behar diren irakasleen kalterako.

Zerrendak azken momentu arte ez irekitzeko duten politikaz, ikasturte honetan zehar bost aldiz ireki behar izan dituzte hainbat ikasgaitan. Azkena, martxoaren 6an, Haur Hezkuntzako zerrenda ireki zen (agortuta zegoelako). Izena eman duteen kudeaketa oso geldoa (eta maltzurra) izan da, eta maiatza arte ez dute onartu eta baztertuen behin-behineko zerrenda argitaratu, bi ondorio gaiztorekin:

- Apirilaren amaieran hasi den birbaremazio prozesuan ez diete utzi parte hartzen, eta 2016ko iraila arte ez dira zerrenda orokorrean sartuko.
- Oposizioen probak pasatzen dituztenak irailean sartuko dira zerrendetan (deialdian agertzen denez), eta Hezkuntza Sailak erabaki du martxoan izena eman zutenen aurrean kokatuko direla. Ikusita EPEn 1.600 lagun aurkeztu direla oso urrun ikusten ditugu pertsona hauen lan aukerak.

- Zergatik esaten dugu jokaera hau maltzurra izan dela? Sailak behin eta berriro esan digu lan egin nahi dutenek ahalik eta prestakuntza altuena izan behar dutela. Honekin ados, baina ez beraiek ondorioztatzen dutenarekin (eta sistema honen bidez lortu dezaketenarekin): Magisteritza gradua lortzeko lau urte eman eta gero, oposizioan aurkeztu eta probak gainditu beharko dira lehenengo ordezkapena egin baino lehen.
- Maiatzean egiazta dugu Informatikako zerrenda agortu dela eta beste ordezkoak bidaltzen ari direla. Zerrenda hori zabaldu beharko lukete, baina zalantzak ditugu ea hurrengo oposizioak baino lehen, kudeatzeko kapazak izango diren.
- Langileek, ikastetxeek eta hezkuntza sistemak lanpostu egonkorra eta duinak behar dituzte, eta horretarako daude oposizioak. Bitarteko lanpostuak betetzeko behar diren ordezkoak esleitzeko zerrenda guztiak gutxiez urtero irekitzea exijitzen dugu.●

Ya se han realizado las pruebas correspondientes a la OPE con 4.000 personas apuntadas y hasta 22 para cada puesto en la especialidad de Primaria. La tardanza en gestionar las listas de Infantil ha dejado a quienes se apuntaron sin rebaremación y detrás de quienes pasen las pruebas de la OPE. El objetivo del Departamento es pervertir las oposiciones para que sean el acceso a la primera sustitución, en vez de a un empleo estable y digno. Y para los puestos temporales, exigimos la apertura de todas las listas, por lo menos anualmente

Hauteskunde sindikalak eta gero, balantzea egiteko ordua

Gizarte Ekineneko esparruan 2014-15 ikasturtean izan dira hauteskunde sindikal gehienak. Pilaketa honen atzean arrazoi historikoak daude, ezagutzen dugun demokrazia hasi zireneko garaietakoak. Kontua da, ikasturtea amaiturik balantzea egiteko nahiko irizpideak ditugula, beti ere prozesua zabalik gelditzen dela garbi utzirik (hauda, datorren ikasturtean hauteskundeak ere izango direla)

Comparando los resultados con los conseguidos hace cuatro años (curso 2010-11), una vez finalizado el proceso electoral en una mayoría de los centros implicados, **steilas** ha consolidado su posición en el sector de los llamados *Centros de Iniciativa Social de la CAPV*.

Con el lema “Zure lan-baldintzak defendatu,, Lapurrak inguruan” iniciamos a finales del curso 2013-14 una campaña en muchos de los más de 150 centros, pertenecientes a diversas patronales, principalmente Kristau Eskolak, AICE y Centros Diocesanos.

En un contexto en el que -por diversas cuestiones- se ha reducido el número de representantes a elegir (48 menos) ELA revalida su mayoría absoluta con 55,6%. Consigue 365 representantes sindicales. Es el sindicato mayoritario en los tres territorios, aunque en Araba la diferencia con **steilas** es únicamente de 2 delegados-as. Sin embargo, ha perdido 42 delegados (el????%

de su representación) y 2,1 puntos en relación a hace cuatro años. Desciende 1,2% en Araba y 3,9% en Bizkaia, aunque aguanta el tipo en Gipuzkoa con 1,3% más.

steilas salta al segundo puesto den los niveles de representatividad, que antes tenía CCOO. Ha conseguido el 16,4 % de representatividad, 2,6 puntos superior a hace 4 años. Ha ganado 10 representantes (el 10,2% más de los que tenía), con un total de 107. Son 2,6 puntos más que en 2010-11. La subida mayor la ha tenido en Gipuzkoa con 4,2 puntos y 7 delegad@s más, seguida de Bizkaia (2 puntos y 3 delegad@s más) y Araba con el 0,9% más, pese a mantener el número de representantes electos.

Debemos remarcar el hecho de que somos el sindicato mayoritario en los centros de mayor tamaño de los tres territorios: Egibide en Araba (con más de 400 trabajadores y trabajadoras), Askartza-Claret de Bizkaia y Suma Aldapeta en Gipuzkoa. Tenemos representación en 42 centros de la CAPV, y hemos conseguido entrar en centros nuevos (5, sólo en Bizkaia) que era uno de los retos que teníamos de cara a estas elecciones. El estar en más centros y nos dotará de mayor estabilidad de cara al futuro. Otro de los objetivos, afrontar el relevo generacional en la elaboración de

las candidaturas, se ha cumplido en general, pese a que alguna candidatura se ha quedado en el camino por este problema.

El ascenso de **steilas** es aún superior al de LAB, que aunque también ha aumentado en 10 sus representantes, lo hace partiendo de unos números muy inferiores y centrándose, sobre todo en Bizkaia (4,5% más). En Gipuzkoa el aumento no es significativo (0,5%) y en Araba no existe.

Junto con ELA, CCOO es el sindicato que peor parado ha salido del proceso electoral. Ha perdido el segundo puesto, con 2,4 puntos y 25 representantes. Su descenso ha sido más acusado en Gipuzkoa (-5,7%, con 14 delegad@s menos), algo inferior en Bizkaia (1,8, puntos y 9 representantes menos) y salva los muebles en Araba (sube 0,9 puntos, manteniendo el número de representantes).

Balance positivo, pero no como para echar cohetes puesto que no hemos conseguido que ELA pierda su mayoría absoluta. Será en la próxima.●

Hauteskunde sindikalak irakaskuntza publikoan

Azken martxoan hauteskunde sindikalak izan ziren EAeko hezkuntzako hainbat sektoretan: EHU/UPV Unibertsitate an, Gipuzkoako Haurreskolak Partzuergoan eta irakaskuntza publikoan.

EAeko irakaskuntza publiko osoan –irakaskuntza unibertsitarioan eta ez unibertsitarioan– **boto gehien jaso duen sindikatua steilas** izanda. Guztira, 3.868 boto lortu ditugu, hau da hautesleean %28,4k eta LABek (bigarrena) guk baino 134 boto eta puntu bat gutxiago izan ditu.

UPV-EHUn steilas boto gehien lortu duen bigarren sindikatua izan gara, LABen atzetik, baina gure ordezkaritzan sindikatu horrena baino orekatuagoa da. **AZP funtzionarioen artean gehiengoa** dugu eta, gainerako kolektiboetan, bigarren sindikatua gara.

Nahiz eta bi sektoretan ez aurkeztu (erlijio-irakasleak, zerbitzuak) eta legeziak ez lagundi (gure delegatuak botoetan oso garesti ateratzen zaizkigu) irakaskuntza publiko ez unibertsitarioan, sindikatu bozkatuena gara, botoen %28,9rekin (3.298). Delegatuetan hirugarrenak gara, 6 delegatu irabazi ondoren.

Irakasle funtzionarioen artean, duela lau urte gehiengoa eskuratu baguen ere, oraingoan **inoiz baino gehiengo zabalagoa lortu dugu**. Nambardu behar dugu hautesleean %87 kolektibo horretako kideak direla, alegia, talde hori dela irakaskuntza ez unibertsitarioan jendetsuena. Hautagaitzei emandako botoen %33 lortu dugu, orain dela 4 urte baino 4,6 puntu gehiago.

Gehiengoa hiru lurreetan dauka-gu, eta bigarren indarrak (LAB) baino 654 boto, 7 puntu eta 9 delegatu gehiago ditugu. Aldea duela lau urtekoa baino handiagoa da (5,6 puntu lehen, 6,9 orain).

Halere, kezkatzeo motiborik bada-go. 2011n irakasleen %52 joan zen bozkatzeria.

Nafarroako irakaskuntza publikoan maiatzaren 20an izan ziren hauteskundeak. **steilas** bigarrena gelditu da, LABen atzetik eta aurreko hauteskundetan baino boto eta delegatu gehiago lortuz (22 boto eta 2 delegatu gehiago). Bederatzi sindikatuk lehiatzen zuten eta LABek eta steilas-ek botoen %40 jaso dute, aurreko hauteskundetan %33 genuenean. LAB eta **steilas**-en artean zegoen tarte pixka bat han-ditzen bada ere (lehen 42 botokoa eta orain 73koak) 3. sindikatuarekin -Afapna- dagoen tarte handia da. Azpimarratzeko da CCOOen eta UGTren jaitsiera. Azken hau ordezkaritzarik gabe gelditu da eta CCOO 4.a izatera jaitsi da.

Aipatu behar dugu steilas-ek lehen aldiz ordezkaritza lortu duela Nafarroako unibertsitate publikoan, UNIBERRI kandidaturaren bidez.

Harro gaude. Nafarroako hauteskunde sindikalaren ondoren irakaskuntza publiko ez unibertsitarioan **steilas** da sindikaturik bozkatuena Hego Euskal Herria mailan.

	Boto	%
steilas	4.086	26,7
LAB	3.907	25,5
ELA	2.756	18
CCOO	2.323	15,2
UGT	645	4,2
AFAPNA	590	3,9
Besteak	1.001	6,6
GUZTIRA	15.308	100

Ha sido año

de elecciones sindicales en la enseñanza pública (CAV y Navarra), la universidad y Haurreskolak en Gipuzkoa. En todos estos procesos el proyecto de steilas ha salido fortalecido. Somos el sindicato más votado en la CAV tanto en el total de la pública (EHU y no universitaria) como en pública no universitaria (pese a no presentarnos en dos de los sectores). En el sector de profesorado no universitario, el mayor de educación con más de 23.000 trabajadoras y trabajadores, hemos vuelto a superar ampliamente a los demás sindicatos en los tres territorios, aumentando su porcentaje de voto y la distancia con respecto a ellos. La abstención ha subido 10 puntos desde 2011. En la-UPV/EHU nos consolidamos en el segundo puesto, de una manera muy equilibrada. En Navarra hemos sido el segundo sindicato, subiendo en votos y ganando 2 delegados, pese al descenso de censo y participación. En el conjunto de Hego Euskal Herria somos el sindicato más votado, con el 26,7% de los votos. También ha sido un hito, conseguir por primera vez representación en la universidad pública de Navarra.

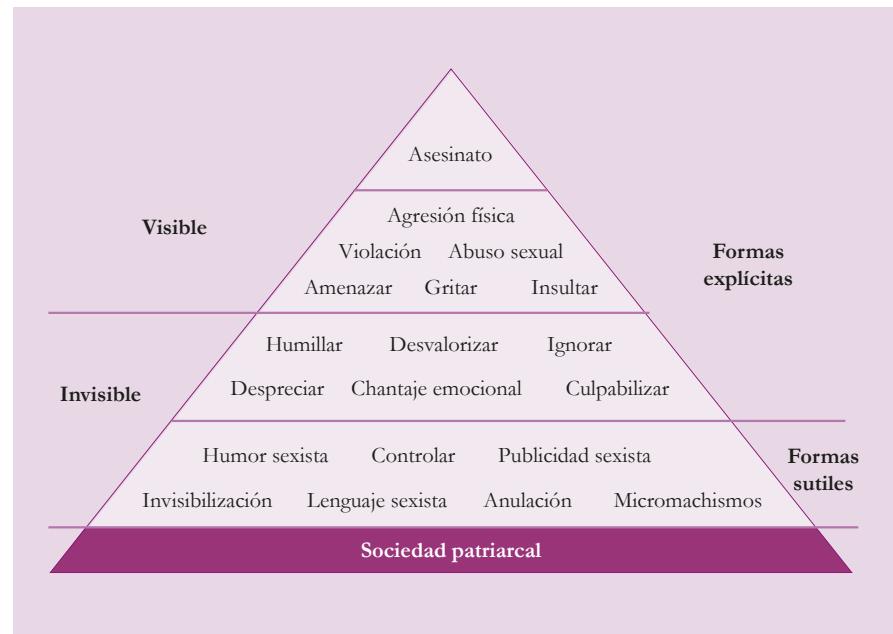
Emakume idazkaritza

Pasa den maiatzak, 9-10, Madrilen STEs Intersindical eta Confederación Intersindical-eko emakume idazkaritzek “Somos voz, somos fuerza, juntas construimos el futuro” lelopean urtero burutzen dituzten jardunaldiak ospatu ziren.

Urtero bezala **steilas**-eko Emakume Idazkaritza gonbidatuta izan zen. Bertan beste komunitateetako emakumeekin hainbat esperientzi eta dokumentazioa elkartrukatzeko aukera izan genuen.

Sarrera emateko ponentzian **Carmen Castro** ekonomialariak, emakumeentzako burujabetza projektua eta jendarte osorako proposamen politikoak aldarrikatu zituen non printzipio etiko politikoetan berdintasunaren txertaketa funtsezkoa den. Argi utzi zuen kapitalismoarekiko des-identifikazio kolektiboa beharrezko dela baita menpekotasun patriarkala nabarmentzea ere. Horretarako, gizonezkoen boterearen monopolioarekin bukatzenko eta genero opresioa puskatzeko, ikuspuntu feminista ezinbestekoa da.

El 9 y 10 de mayo fuimos una vez más invitadas por las secretarías de la mujer de STEs Intersindical y Cofederación Intersindical a las jornadas anuales que celebran en Madrid. Este año bajo el lema “Somos voz, somos fuerza, juntas construimos el futuro” tuvimos una vez más la ocasión de compartir experiencias y prácticas educativas. Carmen Castro nos habló de la necesidad de poner en evidencia la persistencia de la dominación patriarcal. Con Lola Ferreiro trabajamos la represión histórica de la agresividad por parte de las mujeres y con Jessica Murillo el ciberbullying como perpetrador de la violencia machista. Para finalizar Nuria Varela nos recordó a aquellas feministas que se les negaba la voz y sus luchas por la educación y la igualdad de derechos.

Tailerrak **Lola Ferreiro** eta **Jessica Murillo** eskutik joan ziren. Lehenengoak, medikua eta emakumeen osasun mentalari buruzko ikerlaria, frustrazioaren inguruan hausnartzea animatu gintuen. Emakumeok frustrazioaren aurrean agresibilitatea erreprimitzen dugula ez zen zalan-tzarik geratu. Sistema patriarkalak eta emakumeengan historikoki izan duen errepresioak agresibilitatea gu-regana zuzentzera behartu gaitu segurtasun eza, beldurra eta konfian-tza falta sortuz.

Bigarrenak, Kazetaria eta komuni-kazioan aditua, ciberbulling munduan murgildu gintuen. Guretzako berria ez bazen ere, genero indarkeriak sare sozialetan zer zabalkuntza duen gra-fikoki ikustea gorputz txarra jarri gintuen. Irakaskuntzako langileak bezala praktikoki nola detektatu, prebenitu eta nola jardun luze eztabaidatu genuen.

Bukatzeko, **Nuria Varelak**, kazetaria eta berdintasun politiketan aditua, gogoratu zizkigun lehenengo femi-

nisten errebindikazioak, hezkuntza eta ahotsa hain zuen ere. Garapen historikoa errepasatu eta gaur egun berak deitzen duen “falacias viriles” desmuntatzea dela erronka nagusia konturatzea izan ziren ildo nagusiak. Kulturari sarbidea debe-katua izatetik berdintasunaren ilusiora pasa gara baina gizonezkoek jarraitzen dute izaten mundua de-finitzen dutenak eta jakina beren ikuspuntutik eta interesen arabera.

Gustura entzun genuen hizlari hauen guztien mezua eta gure al-detik, gure lan ildoen berri eman genuen, alde pedagogikoa eta he-datzeko era.

Emankorra eta interesgarria izan zen benetan gure Madrilgo bidaia, elkartrukea eta elkarlanla mantentzeko gure artean, baita ikatetxee-tan hezkidetzako bidea indartzeko eta pizteko ere. •

Ponentziak:
www.stes.es/mujer.html

Besteak

Azkenaldian, beharbada askok sumatu ez duzuen al-daketa txiki bat egon da gure afiliazio formularioan. Sexua jartzerakoan emakumea eta gizona hautuez gain “Besteak” dioen aukera ere aurki dezakegu.

Batzuei agian ez zaie bururatuko zer beste egon daitkeen emakume eta gizonez gain. Beste batzuk aldiakaso entzun duzue Australia bezalako herrialdetan “hirugarren sexua” dioen aukera txertatu dutela NANean. Euskal Herrian oraindik horrelako dokumentazio aurrerapenetatik urrun gaudela dirudi. Edonola, egunero pertsonekin lan egiten dugun irakasleok eta hezitzaleok aspaldidanik ezagutzen dugu errealitate hau.

Badakigu gure ikasleen artean, egon badaudela zenbait pertsona zeinengana NANean dioena ez datorren bat beraien izaera publikoarekin. Agian txikiak garenean guztiz doktrinatu gabe gaudelako edo akaso jolasteko eta aske izateko indar gehiago dugulako. Batek daki, baina umeak garenean neskaz “mozorrotu” gaitezke beldurrik gabe edo ez dugu femeninoa izateko hainbesteko beharrak ikusten. Azken finean belarritakoengatik izango ez balitz nork desberdininduko luke umeen sexua?

Nerabezaroan ordea, nahitaezkoa da gure sexuarekin bat datorren rolera egokitzea. Orduan izaten da, ondo dakigun bezala, bullying transformbikoak eta bestelakoek indarra hartzen duten garaia.

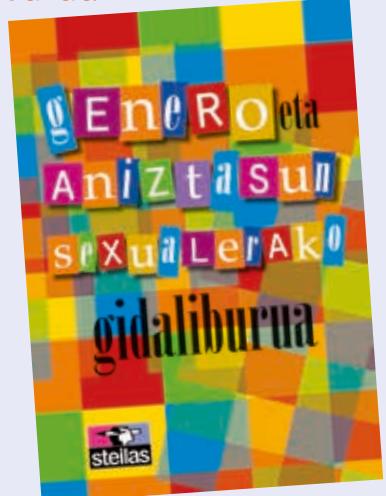
Edonola, nahiz eta gizarteak sarri ez ulertu zergatik, errealitatea da badaudela gizon edo emakume laukietan egokitzentz ez diren pertsonak. Esan bezala, gizarteak normalean ez du adeitasunez jokatzen etiketekin katalogatu ezin ditzaken pertsonekin. Orokorean ulertzen ez duen ororekin jokatzen duen era beren aritzen da kasu honetan ere; mespreuz, baztertuz, iraindiz etb. Guk **steilasetik** pentsatu nahi dugu gure sexu aukerarako laukitxo hau gehituz zenbait pertsonen askatasun eremua handitu dugula.

Guretzat nahitaezkoa baita gure geletan zein gure gelaxka edo laukietan norberak bere tokia izatea. •

Genero eta anitzasun sexualerako gidaliburu

Gure ikastetxeetan LGTBIQfobia normalizatua dago. Bortizkeriak hamaika aurpegi ditu: Mehatxuak, txantxak, txiste sexistak... Aipatzeko da gure egunerokotasunean “maritxu” eta “marikoi” hitzak zein barneraturik dauden. Era berean, Inbibilizazioa ere bortizkeria da, feministok ondo dakin bezala “izena duenak, izana du” beste guztia, beraz, ez da existitzen.

Gure ikastetxetako ikasleak anitzak dira, irakasleak anitzak dira, familiaiak anitzak dira, beraz, gida hau ateratzeko arrazoiak ere anitzak dira. •

“Otros” y Guía para trabajar la diversidad afectivo sexual y de género

Atendiendo a la diversidad de género, algunos países como Australia han optado por introducir la opción de poner el tercer género en su DNI. Aquí estamos a años luz de que se produzcan estos cambios, pero no por ello vamos a obviarlo. Por ese motivo, a partir de ahora, en la hoja de afiliación de **steilas**, al lado de las casillas “hombre” y “mujer”, aparece la casilla “Otros”.

Por otro lado, hemos presentado la “guía para trabajar la diversidad afectivo sexual y de género” que os enviamos con esta revista. Una herramienta para que nos ayude a trabajar la diversidad afectivo sexual y de género en nuestros centros educativos.

Gora Gasteiz!

Apirilaren 18an, Gasteiz koloretsua aldarrikatu genuen, guztion eta guztiotzako Gasteiz. Javier Maroto alkateak egindako adierazpen zitalen ondoren sortutako herri ekimen ederra izan da. Xenofobia eta arrazakeriaren kontrako eta eskubide sozialen aldeko gasteiz anitza. Gasteizko alkatea den Javier Marotoren deklarazioak eragin izugarria izan zuten hirian (“magrebiak eta argelinoak gure hirira datoaz laguntzak kobratzeko eta lan egiteko inongo asmorik gabe, laguntha sozialak bertakoei baino etorkinei ematen dizkiete, iruzur handia egiten dute...”). Jokaera arrazistak areagotzen hasi ziren, eta orain arteko bizikidetzak porrot egin zezakeen ustea zabaltzen hasi zen. Pixkanaka pixkanaka, tentsioa areagotzen hasi zen, eta horrek batera, eragile, elkarte, talde eta pertsona askoren kezka ere bai.

Sareak martxan jarriz, indarrak batuz Gora Gasteiz ekimena sortu zen. Manifestu bat sortu eta apirilaren 18an hiria kolorez betetzeko deia egin zen. Azken hilabeteotan ekintza ugari burutu dira mendi irteerak, bizikleta martxak, hitzaldiak, ihauterietan...

Enpresak, eskolak, kuadrilak, taldeak, lagunak... asko izan dira Gora Gasteizi bere babesera eman diotenak, aho batez, baietz esan dutenak. Gora Gasteiz, Gasteizko jendartea behar zuen, eta Gasteitzarrak Gora Gasteiz behar zutela argi geratu da.

Eta hemendik aurrera, zer?

Gora Gasteiz ekimenak agur esan du, eta norbere baitan erne digun haziak ez du agurrik esango, beharra dagoen guztietañ berriro indarrez loratuko da. Xenofobia eta arrazakeria Europako jendartean pil-pilean dago momentu honetan, Gasteizko hiria jendartearren zatiketaren arriskuaren aurrean biderkatu egin da, eta injustiziee aurre egiteko gai dela erakutsi du.

Beraz, ze demontre, orain ozen eta harro esan dezakegu... **GORA GASTEIZ!•**

GORA GASTEIZ!!!

El 18 de abril ha sido un día para reivindicar una Vitoria de colorista. Después de varios meses tejiendo una maraña multicolor con diferentes actividades: marchas de montaña y ciclistas, charlas, carroza en carnavales.... entre todas y todos hemos conseguido hacer ver a la sociedad vitoriana que el alcalde Maroto no esta en lo cierto cuando afirma: “que la gente migrante viene a vitoria a cobrar ayudas, que defraudan, que hay mas ayudas para los de fuera que para los de aquí...”

Gasteiz y sus habitantes han demostrado que ante situaciones de racismo y xenofobia no está dispuesta a callarse y si en un futuro vuelve a suceder una situación similar no tenemos ninguna duda de que volverá a florecer este espíritu colorista que nos ha inundado. **GORA GASTEIZ!!!!**

Internazionalismoa ez da delitua

Badugu gure artean berriz ere dena da ETA aitzakiarekin beste makrosumario bat. Askapenaren ilegalizazioa eskatu du fiskaltzak, baita Askapeña Bilboko Konpartsia, Elkartruke eta Herriak Aske elkarteen disoluzioa ere. Bost militante internazionalistari seina urteko espetxe zigorra eskatu die. Bost kideak Walter Wendelin, Aritz Ganboa, Dabid Soto, Unai Vázquez eta Gabi Basañez dira. Oraindik akusazio partikularra falta da. 2010ean Espaniako Auzitegi Nazionalak aginduta zazpi kide atxilotu zituzten, “ETAreñ nazioarteko frontea” osatzea egotzita. Oraingo honetan Espaniako estatua internazionalismoaren bila doa. Estatu imperialista bezala Euskal Herriko internazionalismoaren militanteek urteetan zehar egin dutena gelditu nahi du, hau da, Euskal Herriarekin konprometituta dagoen internazionalismoa eta beste herrien iraultzarekin bat egiten dutenen kriminalizazioa. Internazionalista den kide bat erasotzen dutenean **steilas** ere erasotua sentitzen da. Epaitzen eta kondenatzuen dutenean, gu ere epaituak eta kondenatuak sentitzen ditugu gure buruak. **steilas**-ek babes guztia erakutsi nahi die ilegalizatu nahi dituzten elkarteko internazionalistei eta honen aurka egingo diren mobilizazio guztietañ parte hartzen dei egiten du. Aldi berean militante internazionalisten epaiaketa gelditzeko eskatzen diogu estatuar eta elkartasun osoa adierazten diegu internazionalistei.

Con el argumento de todo es ETA el estado Español ha abierto un macro sumario contra Askapena, Elkartruke y Herriak Aske. Desde **steilas** apoyamos abiertamente a los internazionalistas acusados y exigimos que se pare el ataque que están sufriendo el movimiento internazionalista.

Elikadura burujabetza

Nekazaritza Iraunkorra da Elikadura Burujabetzaren oinarria, ardatza baserritarrek eratzen dute. Agroekologia kontzeptua ere, barnean kokatzen dugu, prozesu eraldatzaile moduan ulertua, bai norbanakoa zein kolektiboa.

Nekazaritza iraunkorrik ekonomia, alde sozialak eta ingurumenari begirunea dio eta ardatz hauetan oinarrituta dago:

Autonomía eta transmisibilitatea: baserritarrek berak hartzen ditu erabakiak. Baserrien iraupena bermatzen du.

Produkzioaren banaketa: toki guztietako baserritarrek ekoizteko eskubidea daukate. Produzio-eskubideen banaketak printzipio horiei eutsi behar die; tokiko mailatik nazioarteko mailara.

Naturarekin bat eginez: lurra, ura eta bioaniztasuna herri guztien ondareak eta baserritarren lan-tresnak ere badira. Natura errespetatuz ekoizten duen eredua sustatzen du.

Kalitatezko produktua: kontzeptu hau oso garrantsitza da. Produktuaren kalitatea zuzen-zuzen produzitzeko eta eraldatzeko ereduie lotuta dago. Kontsumitzaleari gardentasuna bermatu behar diogu.

Tokiko garapena eta bertoko kontsumorako ekoizpena: Inguruko bizi-modua eta bertoko produkzio-eredua uztartzen dituena. Nekazaritza bizia eta iraunkorra lortzeko, ingurune bizia behar da.

Nekazaritza Iraunkorra eta elikadura burujabetzaren aldeko proposamena eta ezaugarriak ETXALDEren aldarri-kapenak dira:

- Mugimenduaren bihotza, erdigunea, baserritarrek dira. Hauetan batera, hainbat eragile eta pertsona hartzan dute parte.

- Euskal Herri mailako mugimendua da, lurraldetasuna zutabe garrantzitsua delako.
- Ekintza praktikoak gauzatzeko tresna da, elikadura burujabetzan aurrapauso zehatzak emateko helburuarekin.

Elikadura Burujabetzak suposatzen du elikagai osasuntsuen eskuragarritasuna herritar guztientzat bermatzea. Elikadura merkantzia bat ez izateko multinacionalen eta elikagaien industrien eskuetan utzi beharrean. Elikadura Burujabetzaren borrokan ezin ditugu baserritarrek bakarrik utzi, de-non ardura da gure lurra eta baserriak babestea.

Formakuntza prozesu bat burutu da, ekintza sindikaletik elikadura burujabetza aldarrikatzeko. Honela, pasa den apirilak 23an, Bilboko **steilas**-eko egoitzan formazio-hausnarketa saio bat egin genuen, EHNE-Bizkaia, Etxalde eta Bizilur-en eskuistik, sindikatuk Elikadura Burujabetza indartzeko proposamenak eztaba-datzeko.

Eilaskideok oso kezkaturik azaldu gin-nen eskola jangeletako elikagaien kalitateaz eta kudeaketaz. Gure eskoletako jantokietan ez delako orokorrean inondik inora arrestian aipatutako aldarrikapenik kontutan hartzan. Ozenki salatzen dugu Hezkuntza Sailaren politika negargarria eta arduragabekeria jantokien kudeaketan.

Eskoletako jangeletan kontsumo eta irizpide arduratsuen alde pausoak ematea nahitaezkat jotzen dugu. Gaur egun ia ia ikastetxe guztietan

etekin pribatu handiak ematen dituen enpresa negozio bilakatu dire-lako. Ildo honetan eskola bakoitzak bere jangela kudeatzeko eskubidea bermatzea ezinbestekotzat jotzen dute eta borroka horretan partaide aktiboak izaten jarraituko dugu. •

Soberanía alimentaria y agricultura sostenible

ETXALDE y BIZILUR, desde el movimiento baserritarra, impulsan la SOBERANÍA

ALIMENTARIA, basada en la agricultura sostenible, el respeto al medio ambiente, la calidad del producto y el apoyo a la producción y distribución de proximidad.

En la formación que organizaron junto a EHNE para **steilas** quedó patente la deplorable política e irresponsabilidad del Departamento, que considera los comedores escolares como negocios privados y no como un ámbito educativo y de salud. Exijimos respetar el derecho de los centros a gestionar sus comedores y seguiremos luchando por ello.

Zer da eilastasuna?

Hegoaldean hezkuntza-ekimenei lagunza txikiak eskaintzeko fondoada, 1994 urtetik aurrera funtzionatzen duena. Fondoak **steilas**-en dirussarrera gordinen %1az eta eilaskideen, 5euro hilabetero, ekarpenez osatzen da bakarrik. Diruaren %100a urtero burutzen den asanbladak erabakitako proiektuentzako da. Asanbladan eilastasunkide guztiekin har dezakete parte.

Nolako proiektuak babesten ditugu?

Injustiziaren kontra eta jendarte aldaketaren alde diharduten erakunde herrikoiei eta antolatuei lagunza ematen dituzten proiektuak dira.

Hezkuntzarekin lotuta (heziketa formala, ez formala eta informal).

Genero ikuspuntu kontuan hartzen dutenak emakumezkoek bizitzaren kontrola hartu ahal izateko, edota esparru publiko erabakitzaleetan sarbidea errazteko.

Elkarren arteko komunikazioa errazten dutenak gure elkartasuna sustatzeko.

Ikastetxeetan eragina eduki ahal izatea hezkuntza komunitatearekin hartu emanak sustatzeko, Garapeneko hezkuntza bultzatuz.

2014 urtean 14 proiektu bultzatu ditugu: El Salvador, Sahara, Palestina, Chiapas, Maputxeen Herria eta Guatemalan daude kokatuta.

Eilastasun kidea izan nahi baduzu deitu steilas-eko egoitzetara, irauli dezagun mundua!!

“Podrán cortar todas las flores, pero no podrán detener la primavera.”

El fondo eilastasuna funciona sin intermediarios, directamente con las personas o comunidades que van a llevar a la práctica lo propuesto.

Este año hemos apoyado 14 proyectos: En El Salvador, Sáhara, Palestina, Chiapas, El pueblo Mapuche y en Guatemala.

www.steilas.eus

Araba: Eulogio Serdán 5
01012 Gasteiz
☎ 945 14 11 04 ☎ 945 14 43 02
araba@stee-eilas.eus
UPV/EHU Elurreta
Ikasgelategia, 204. Bulegoa
01006 Gasteiz
☎ 945 01 33 97
stee-eilasa@ehu.es

Bizkaia: Nikolas Alkorta 3, lonja 13
Zabalburu
48003 Bilbo
☎ 944 10 02 98 ☎ 944 10 13 60
bizkaia@stee-eilas.eus
UPV/EHU Leioako Campusa
Gizarte Arloko Eraikina
48940 Leioa
☎ 94 601 52 87 ☎ 94 601 24 34
lvzeilas@lg.ehu.es

Gipuzkoa: Basotxiki 30-34 atz.
20015 Donostia
☎ 943 46 60 00 ☎ 943 45 36 27
gipuzkoa@stee-eilas.eus
UPV/EHU Gipuzkoako Campusa
Ignacio Mª Barriola eraikina
Elhuyar Plaza 1
☎ 943 01 84 36 ☎ 943 01 81 40
sczeilas@sl.ehu.es

Nafarroa: Joaquin Beunza, 4-6 beheha
31014 Iruña
☎ 948 21 23 55 ☎ 948 22 97 90
nafarroa@stee-eilas.eus